

PARTNERSKABS- OG SAMARBEJDSAFTALE**mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater og Republikken Kasakhstan**

KONGERIGET BELGIEN

KONGERIGET DANMARK

FORBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND

DEN HELLENSKE REPUBLIK

KONGERIGET SPANIEN

DEN FRANSKE REPUBLIK

IRLAND

DEN ITALIENSKE REPUBLIK

STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG

KONGERIGET NEDERLANDENE

REPUBLIKKEN ØSTRIG

DEN PORTUGISISKE REPUBLIK

REPUBLIKKEN FINLAND

KONGERIGET SVERIGE

DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

som er kontraherende parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

i det følgende benævnt »medlemsstater«, og

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB, DET EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLESSKAB og DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB,

i det følgende benævnt »Fællesskabet«,

på den ene side,

OG REPUBLIKKEN KASAKHSTAN,

på den anden side,

SOM TAGER HENSYN TIL båndene mellem Fællesskabet, dets medlemsstater og Republikken Kasakhstan og de fælles værdier, som de deler,

SOM ERKENDER, at Fællesskabet og Republikken Kasakhstan ønsker at styrke disse bånd og oprette et partnerskab og samarbejde, der kan styrke og udvide de forbindelser, der er etableret tidligere, særlig ved aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker om handel og om handelsmæssigt og økonomisk samarbejde, undertegnet den 18. december 1989,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet og dets medlemsstater og Republikken Kasakhstan har forpligtet sig til at styrke den politiske og økonomiske frihed, der udgør selve grundlaget for partnerskabet,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne har forpligtet sig til at fremme den internationale fred og sikkerhed og ligeledes en fredelig bilæggelse af tvister og at samarbejde herom inden for De Forenede Nationer og Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet og dets medlemsstater og Republikken Kasakhstan fast har forpligtet sig til fuldt ud at gennemføre alle principper og bestemmelser i slutakten fra Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa (CSCE), slutdokumenterne fra opfølgingsmøderne i Madrid og Wien, dokumentet fra CSCE Bonn-konferencen om økonomisk samarbejde, Paris-charteret for en Nyt Europa og CSCE Helsingfors-dokumentet 1992, »Forandringens Udfordringer«,

SOM BEKRÆFTER Fællesskabets og dets medlemsstaters og Republikken Kasakhstan tilslutning til det europæiske energicharter,

SOM ER OVERBEVIST OM den afgørende betydning af retssamfundet og respekten for menneskerettighederne, særlig mindretallenes rettigheder, indførelsen af et flerpartisystem med frie og demokratiske valg og en økonomisk liberalisering med henblik på indførelse af markedsøkonomi,

SOM MENER, at den fuldstændige gennemførelse af denne partnerskabs- og samarbejdsaftalen både vil afhænge af og bidrage til fortsættelsen og fuldførelsen af de politiske, økonomiske og juridiske reformer i Republikken Kasakhstan og ligeledes indførelsen af de faktorer, der er nødvendige for samarbejdet, navnlig i lyset af konklusionerne fra CSCE Bonn-konferencen,

SOM ØNSKER at befordre den regionale samarbejdsproces med nabolandene på de af denne aftale omfattede områder for at fremme regionens velstand og stabilitet,

SOM ØNSKER at etablere og udvikle en regelmæssig politisk dialog om bilaterale og internationale spørgsmål af fælles interesse,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet er rede til om fornødent at yde økonomisk samarbejde og faglig bistand,

SOM TAGER HENSYN TIL de økonomiske og sociale forskelle mellem Fællesskabet og Republikken Kasakhstan,

SOM ERKENDER, at et af hovedmålene med denne aftale bør være at lette fjernelsen af disse forskelle i kraft af Fællesskabets bistand til udvikling og omstrukturering af den kasakhiske økonomi,

SOM TAGER HENSYN TIL, at aftalen kan bidrage til at fremme en gradvis tilnærmelse mellem Republikken Kasakhstan og et større samarbejdsområde i Europa og naboregionerne og Republikken Kasakhstans gradvise integration i det åbne internationale system,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne har forpligtet sig til at liberalisere handelen på grundlag af principperne i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT),

SOM ER KLAR OVER behovet for at forbedre vilkårene for erhvervslivet og investeringerne og vilkårene på områder som virksomhedsetablering, arbejdskraft, tjenesteydelser og kapitalbevægelser og ønskeligheden af, at man bevæger sig i retning af national behandling for hinandens virksomheder,

SOM ER OVERBEVIST OM, at denne aftale vil skabe et nyt klima for de økonomiske forbindelser mellem parterne og især for udviklingen af handelen og investeringerne, som er af væsentlig betydning for den økonomiske omstrukturering og teknologiske modernisering,

SOM ØNSKER at etablere et nært samarbejde om miljøbeskyttelse under hensyntagen til den indbyrdes afhængighed mellem parterne på dette område,

SOM ØNSKER at etablere et nært samarbejde særlig på området energi og civil nuklear sikkerhed,

SOM TAGER HENSYN TIL, at parterne har til hensigt at udvikle deres samarbejde inden for rumforskning i betragtning af komplementariteten af deres aktiviteter på dette område,

SOM ØNSKER at etablere et kulturelt samarbejde og forbedre informationsstrømmen,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

Artikel 1

Der oprettes et partnerskab mellem Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og Republikken Kasakhstan på den anden side. Dette partnerskab har til formål:

- at skabe passende rammer for den politiske dialog mellem parterne, således at der kan udvikles politiske forbindelser
- at fremme handel og investeringer og harmoniske økonomiske forbindelser mellem parterne og dermed befordre deres bæredygtige økonomiske udvikling
- at skabe grundlag for samarbejde på det lovgivningsmæssige, økonomiske, sociale, finansielle, civilvitskabelige, teknologiske og kulturelle område
- at støtte Republikken Kasakhstan bestræbelser på at konsolidere demokratiet og at udvikle økonomien og fuldføre omstillingen til markedsøkonomi.

AFSNIT I

ALMINDELIGE PRINCIPPER

Artikel 2

Respekt for demokratiet, de folkeretlige principper og menneskerettighederne som defineret særlig i De Forenede Nationers pagt, Helsingfors-slutakten og Paris-charteret for et Nyt Europa og ligeledes de markedsøkonomiske principper, herunder de i dokumenterne fra CSCE Bonn-konferencen anførte principper, underbygger parternes politik indadtil og udadtil og udgør et væsentligt element i partnerskabet og denne aftale.

Artikel 3

Parterne finder det væsentligt for den fremtidige velstand og stabilitet i det tidligere Sovjetunionens område, at de nye uafhængige stater, der er opstået efter opløsningen af Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker, i det følgende benævnt »uafhængige stater«, bevarer og udvikler deres indbyrdes samarbejde i overensstemmelse med Helsingfors-slutaktens principper og folkeretten og i et godt nabo-kabs ånd, og parterne vil i enhver henseende bestræbe sig på at fremme denne proces.

AFSNIT II

POLITISK DIALOG

Artikel 4

der foregår i landet, og bidrage til etablering af nye samarbejdsformer. Den politiske dialog vil:

Mellem parterne etableres der en regelmæssig politisk dialog, som de agter at udvikle og intensivere. Den skal ledsage og konsolidere tilnærmelsen mellem Fællesskabet og Republikken Kasakhstan, støtte de politiske og økonomiske forandringer,

- styrke Republikken Kasakhstan forbindelser med Fællesskabet og dets medlemsstater og således med samfundet af demokratiske nationer som helhed. Den økonomiske kon-

vergens, der opnås i kraft af denne aftale, vil føre til nærmere politiske forbindelser

- befordre en større overensstemmelse i holdningerne til internationale spørgsmål af fælles interesse og således øge sikkerheden og stabiliteten.

Artikel 5

På ministerplan finder den politiske dialog sted i det samarbejdsråd, der nedsættes efter artikel 76, og ved andre lejligheder efter fælles overenskomst.

Artikel 6

Parterne fastlægger andre procedurer og mekanismer for politisk dialog, især i følgende form:

- regelmæssige møder på højt embedsmandsplan mellem repræsentanter for Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og repræsentanter for Republikken Kasakhstan på den anden side
- fuldstændig udnyttelse af diplomatiske kanaler mellem parterne, herunder passende kontakter på det bilaterale og ligeledes det multilaterale område, såsom møder i De Forenede Nationer, CSCE og andre fora
- alle andre fremgangsmåder, herunder eventuelt ekspertmøder, der kan bidrage til at konsolidere og udvikle denne dialog.

Artikel 7

Den politiske dialog på parlamentarikerplan finder sted i det parlamentariske samarbejdsudvalg, der nedsættes efter artikel 81.

AFSNIT III

VAREHANDEL

Artikel 8

1. Parterne indrømmer hinanden mestbegunstigelsesbehandling på alle områder med hensyn til:

- told og afgifter på import og eksport, herunder metoden for opkrævning af sådan told og sådanne afgifter
- bestemmelser vedrørende fortoldning, forsendelse, oplag og omladning
- skatter og andre indenlandske afgifter af enhver art, der direkte eller indirekte pålægges importerede varer
- betalingsmåder og overførsel af betalinger
- regler vedrørende salg, køb, transport, distribution og brug af varer på det indenlandske marked.

2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for:

- a) fordele, der indrømmes med det sigte at oprette en toldunion eller et frihandelsområde eller i kraft af oprettelsen af en sådan union eller et sådant område
- b) fordele, der indrømmes bestemte lande i overensstemmelse med GATT og andre internationale aftaler til gavn for udvekslingslandene

- c) fordele, der indrømmes nabolande for at lette grænsetrafikken.

3. Bestemmelserne i stk. 1 finder i en overgangsperiode indtil den 31. december 1998 eller Republikken Kasakhstans tiltrædelse af GATT, hvis denne sker forinden, ikke anvendelse på de i bilag I anførte fordele, som Republikken Kasakhstan indrømmer andre stater opstået ved Sovjetunionens opløsning.

Artikel 9

1. Parterne er enige om, at princippet om transitfrihed er en væsentlig forudsætning for at nå denne aftales mål.

I den forbindelse sørger hver part for, at varer med oprindelse eller bestemmelsessted i den anden parts toldområde uhindret kan transitere via eller gennem dens område.

2. Reglerne i artikel V, stk. 2, 3, 4 og 5, i GATT finder anvendelse mellem de to parter.

3. Reglerne i denne artikel berører ikke eventuelle særregler for specifikke sektorer, såsom transport, eller varer, der måtte være aftalt mellem parterne.

Artikel 10

Uden at det berører de rettigheder og forpligtelser, der følger af for begge parter bindende internationale konventioner om midlertidig indførsel af varer, indrømmer hver part desuden den anden part fritagelse for indførselsafgifter og -told på midlertidigt indførte varer i de tilfælde og efter de procedurer, der måtte være fastlagt i andre internationale konventioner på området, som den er bundet af, i overensstemmelse med dens lovgivning. Der tages hensyn til de betingelser, hvorunder den pågældende part har accepteret forpligtelserne i medfør af sådanne konventioner.

Artikel 11

1. Varer med oprindelse i Republikken Kasakhstan indføres i Fællesskabet uden kvantitative restriktioner, jf. dog bestemmelserne i artikel 13, 16 og 17 i denne aftale og bestemmelserne i artikel 77, 81, 244, 249 og 280 i akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse af Fællesskabet.

2. Varer med oprindelse i Fællesskabet indføres i Republikken Kasakhstan uden kvantitative restriktioner og foranstaltninger med tilsvarende virkning, jf. dog bestemmelserne i artikel 13, 16 og 17 i denne aftale.

Artikel 12

Varer handles mellem parterne til markedspriser.

Artikel 13

1. Såfremt en vare indføres i en parts område i så øgede mængder og under sådanne omstændigheder, at det forvolder eller kan forvolde skade for de indenlandske producenter af tilsvarende eller direkte konkurrerende varer, kan Fællesskabet eller Republikken Kasakhstan alt efter, hvem af dem der er berørt, træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med nedenstående procedurer og betingelser.

2. Før der træffes foranstaltninger eller i de tilfælde, hvor stk. 4 finder anvendelse, snarest muligt derefter, meddeler Fællesskabet eller Republikken Kasakhstan samarbejdsrådet alle fornødne oplysninger med henblik på, at der kan findes en for begge parter tilfredsstillende løsning som omhandlet i afsnit IX.

3. Hvis parterne på grundlag af konsultationerne ikke senest 30 dage efter sagens forelæggelse for samarbejdsområdet når til enighed om, hvilke foranstaltninger der skal træffes over for situationen, kan den part, der anmodede om konsultationen, begrænse indførslen af de pågældende varer i det omfang og tidsrum, det er nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe skaden, eller træffe andre formålstjenlige foranstaltninger.

4. I kritiske situationer, hvor en forsinkelse ville medføre en skade, som vanskeligt kan genoprettes, kan parterne træffe foranstaltningerne inden konsultationerne under forudsætning af, at der tilbydes konsultationer straks efter, at foranstaltningerne er truffet.

5. Ved valget af foranstaltninger efter denne artikel skal de kontraherende parter foretrække de foranstaltninger, der griber mindst forstyrrende ind i virkeliggørelsen af denne aftales mål.

6. Intet i denne artikel skal være til hinder for eller på nogen måde berøre muligheden af, at parterne træffer antidumpingforanstaltninger eller modforholdsregler i overensstemmelse med artikel VI i GATT, aftalen om gennemførelse af artikel VI i GATT, aftalen om fortolkning og anvendelse af artikel VI, XVI og XXIII i GATT eller dertil knyttet intern lovgivning.

Artikel 14

Parterne forpligter sig til at overveje udbygning af denne aftales bestemmelser om varehandel mellem dem, således som omstændighederne tillader det, herunder situationen som følge af Republikken Kasakhstan's tiltrædelse af GATT. Samarbejdsrådet kan til parterne rette henstillinger om en sådan udbygning, der, såfremt den accepteres, kan sættes i kraft ved en aftale mellem parterne i overensstemmelse med deres respektive procedurer.

Artikel 15

Aftalen udelukker ikke forbud mod eller restriktioner for indførsel, udførsel eller transit af varer, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers, dyrs eller planters sundhed og liv, beskyttelse af naturressourcer, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret eller regler vedrørende guld og sølv. Sådanne forbud eller restriktioner må dog ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne.

Artikel 16

Dette afsnit gælder ikke for handel med tekstilvarer henhørende under kapitel 50-63 i den kombinerende nomenklatur. Handelen med disse varer er omfattet af en særskilt aftale, der blev paraferet den 15. oktober 1993, og som har været anvendt midlertidigt siden den 1. januar 1993.

Artikel 17

1. Handelen med varer henhørende under traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab omfattes af

bestemmelserne i dette afsnit, dog ikke artikel 11, og fra ikrafttrædelsen ligeledes af bestemmelserne i en aftale om kvantitative arrangementer for samhandelen med EKSF-stålprodukter.

2. Der nedsættes en kontaktgruppe vedrørende kul- og stålspørgsmål, sammensat af repræsentanter for på den ene side Fællesskabet og på den anden side Republikken Kasakhstan.

Kontaktgruppen udveksler regelmæssigt information om alle kul- og stålspørgsmål af interesse for parterne.

Artikel 18

Handelen med nukleare materialer omfattes af bestemmelserne i en særlig aftale, der indgås mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og Republikken Kasakhstan.

AFSNIT IV

BESTEMMELSER VEDRØRENDE ERHVERVSLIV OG INVESTERINGER

KAPITEL I

Artikel 22

ARBEJDSKRAFTENS VILKÅR

Samarbejdsrådet fremsætter henstillinger om gennemførelsen af artikel 19, 20 og 21.

Artikel 19

1. Under hensyntagen til de i de enkelte medlemsstater gældende love, betingelser og procedurer bestræber Fællesskabet og medlemsstaterne sig på at sikre, at kasakhiske statsborgere, der er lovligt beskæftiget på en medlemsstats område, ikke på grund af deres nationalitet forskelsbehandles i forhold til medlemsstatens egne statsborgere, for så vidt angår arbejdsvilkår, aflønning eller afskedigelse.

2. Under hensyntagen til de i Republikken Kasakhstan gældende love, betingelser og procedurer bestræber Republikken Kasakhstan sig på at sikre, at statsborgere fra en medlemsstat, der er lovligt beskæftiget på Republikken Kasakhstans område, ikke på grund af deres nationalitet forskelsbehandles i forhold til dens egne statsborgere, for så vidt angår arbejdsvilkår, aflønning eller afskedigelse.

Artikel 20

Samarbejdsrådet undersøger, hvilken fælles indsats der kan ydes for at hindre ulovlig indvandring under hensyntagen til princippet om og praksis for fornyet indrejse.

Artikel 21

Samarbejdsrådet undersøger, hvorledes arbejdsvilkårene for erhvervsfolk kan forbedres i overensstemmelse med parternes internationale forpligtelser, herunder forpligtelserne i henhold til dokumentet fra CSCE Bonn-konferencen.

KAPITEL II

BETINGELSER VEDRØRENDE ETABLERING OG DRIFT AF VIRKSOMHEDER

Artikel 23

1. a) Fællesskabet og dets medlemsstater indrømmer i overensstemmelse med deres lovgivning og administrative bestemmelser, for så vidt angår kasakhiske virksomheders etablering på deres område, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer noget tredjelandets virksomheder.

b) Uden at det berører forbeholdene i bilag II, indrømmer Fællesskabet og dets medlemsstater i overensstemmelse med deres lovgivning og administrative bestemmelser kasakhiske virksomheders datterselskaber etableret på deres område en behandling, for så vidt angår deres drift, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer nogen fællesskabsvirksomhed.

c) Fællesskabet og dets medlemsstater indrømmer i overensstemmelse med deres lovgivning og administrative bestemmelser kasakhiske virksomheders filialer etableret på deres område en behandling, for så vidt angår deres drift, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer filialer af noget tredjelandets virksomheder.

2. Uden at det berører bestemmelserne i artikel 34 og 85, indrømmer Republikken Kasakhstan i overensstemmelse med sin lovgivning og sine administrative bestemmelser fællesskabsvirksomheder og deres filialer, for så vidt angår deres etablering og drift, som defineret i artikel 25, på dens område, en

behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne virksomheder og deres filialer, eller hvis den er gunstigere, den, den indrømmer noget tredjelandets virksomheder og deres filialer.

Artikel 24

1. Bestemmelserne i artikel 23 gælder ikke for lufttransport, indre vandvejstransport og søtransport.

2. For så vidt angår skibsagenturers aktiviteter inden for international søtransport, herunder intermodale transportforløb, der indbefatter en sørejse, tillader hvert part dog den anden parts virksomheder forretningsmæssig tilstedeværelse på sit område i form af datterselskaber eller filialer på etablerings- og driftsvilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, den indrømmer sine egne virksomheder eller, hvis de er gunstigere, dem, den indrømmer datterselskaber eller filialer af noget tredjelandets virksomheder.

Sådanne aktiviteter omfatter, men er ikke begrænset til:

- a) markedsføring og salg af tjenesteydelser inden for søtransport og i relation dertil ved direkte kontakt med kunder, fra tilbudsgivning til fakturering, uanset om disse tjenesteydelser udføres eller udbydes af servicevirksomheden selv eller af servicevirksomheder, som servicesælgeren har etableret stående forretningsforbindelser med
- b) køb og brug for egen regning eller på kunders vegne (og videresalg til kunder) af tjenesteydelser inden for transport og i relation dertil, herunder indlandstransportydelse ved enhver transportform, især indre vandveje, veje og jernbaner, som er nødvendige for levering af en integreret service
- c) udfærdigelse af dokumenter, herunder transportdokumenter, tolldokumenter eller andre dokumenter vedrørende de transporterede varers oprindelse og beskaffenhed
- d) formidling af forretningsmæssige oplysninger ved et hvilket som helst middel, herunder edb-informationssystemer og elektronisk dataudveksling (med forbehold af ikke-diskriminerende restriktioner vedrørende telekommunikation)
- e) etablering af forretningsforbindelser af enhver art, herunder erhvervelse af virksomhedskapitalandele og deltagelse i ansættelse af lokalt personale (eller udenlandsk personale efter de relevante bestemmelser i denne aftale), med lokalt etablerede skibsagenturer

- f) handling på virksomhedernes vegne, organisering af skibs-anløb eller overtagelse af gods, når det er påkrævet.

Artikel 25

I denne aftale forstås ved:

- a) henholdsvis en »fællesskabsvirksomhed« eller en »kasakhisk virksomhed«: en virksomhed, der er oprettet i overensstemmelse med henholdsvis en medlemsstats eller Republikken Kasakhstans lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedforretningssted er beliggende på henholdsvis Fællesskabets eller Republikken Kasakhstans område. Når en virksomhed, der er oprettet i overensstemmelse med henholdsvis en medlemsstats eller Republikken Kasakhstans lovgivning, alene har sit vedtægtsmæssige hjemsted på henholdsvis Fællesskabets eller Republikken Kasakhstans område, betragtes den som henholdsvis en fællesskabsvirksomhed eller en kasakhisk virksomhed, såfremt dens drift har en reel og vedvarende forbindelse med økonomien i henholdsvis en af medlemsstaterne eller Republikken Kasakhstan
- b) »datterselskab« af en virksomhed: en virksomhed, som faktisk kontrolleres af denne virksomhed
- c) »filial« af en virksomhed: et forretningssted, der ikke har status som juridisk person, men som giver indtryk af varighed, såsom en afdeling af et moderorgan, har en ledelse og er materielt rustet til at indgå forretninger med tredjemand, således at sidstnævnte, skønt med kendskab til, at der om nødvendigt vil være en juridisk forbindelse med moderorganet, der har sit hovedkontor i udlandet, ikke behøver at forhandle direkte med moderorganet, men kan afslutte forretninger på det forretningssted, der udgør afdelingen
- d) »etablering«: de i litra a) omhandlede fællesskabsvirksomheders og kasakhiske virksomheders ret til at indlede erhvervsvirksomhed ved oprettelse af datterselskaber og filialer i henholdsvis Republikken Kasakhstan eller Fællesskabet
- e) »drift«: udøvelse af erhvervsvirksomhed
- f) »erhvervsvirksomhed«: virksomhed inden for industri, handel og liberale erhverv.

For så vidt angår international søtransport, herunder intermodale transportforløb, der indbefatter en sørejse, finder bestemmelserne i dette kapitel og kapitel III også anvendelse på statsborgere fra medlemsstaterne eller Republikken Kasakhstan, der er etableret uden for henholdsvis Fællesskabet eller Republikken Kasakhstan, og rederier, der er etableret uden for Fælles-

skabet eller Republikken Kasakhstan, og som kontrolleres af statsborgere i henholdsvis en medlemsstat eller Republikken Kasakhstan, såfremt deres skibe er registreret i henholdsvis den pågældende medlemsstat eller Republikken Kasakhstan i overensstemmelse med deres respektive lovgivninger.

Artikel 26

1. Intet i denne aftale skal hindre en part i at træffe foranstaltninger af forsigtighedsgrunde, herunder foranstaltninger til beskyttelse af investorer, indlånere, forsikringstagere eller personer, over for hvem en finansiel servicevirksomhed har en tilidsforpligtelse, eller til sikring af det finansielle systems integritet og stabilitet. Sådanne foranstaltninger, der ikke måtte være i overensstemmelse med aftalens bestemmelser, må ikke bruges til omgåelse af en parts forpligtelser i henhold til aftalen.

2. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at en part tvinges til at videregive oplysninger om enkeltkunders forhold og regnskaber eller fortrolige eller retsbeskyttede oplysninger, som er i offentlige organers besiddelse.

Artikel 27

Bestemmelserne i denne aftale skal ikke være til hinder for, at hver part træffer de forholdsregler, der måtte være nødvendige for at forebygge, at dens foranstaltninger vedrørende tredjelandes adgang til dens marked omgås ved hjælp af denne aftales bestemmelser.

Artikel 28

1. Uanset bestemmelserne i dette afsnits kapitel I har en fællesskabsvirksomhed eller en kasakhisk virksomhed, der er etableret på henholdsvis Republikken Kasakhstan eller Fællesskabets område, ret til i overensstemmelse med etableringsværtslandets gældende lovgivning på henholdsvis Republikken Kasakhstan og Fællesskabets område at beskæftige eller i et datterselskab eller en filial at lade beskæftige ansatte, der er statsborgere i henholdsvis Fællesskabets medlemsstater og Republikken Kasakhstan, forudsat at sådanne ansatte er nøglepersonale som defineret i stk. 2, og at de udelukkende beskæftiges af virksomheder eller filialer. Disse ansattes opholds- og arbejdstilladelser kan kun gælde for det tidsrum, denne beskæftigelse varer.

2. Som nøglepersonale i ovennævnte virksomheder, i det følgende benævnt »organisationer«, anses »virksomhedsinternt udstationerede«, som defineret i denne artikels litra c), inden for nedennævnte kategorier, forudsat at organisationen er en juridisk person, og at de pågældende har været beskæftiget i

den eller været partnere i den (på anden måde end som majoritetsaktionærer) i mindst det år, der går umiddelbart forud for en sådan udstationering:

a) personer i en overordnet stilling i en organisation, som primært forestår ledelsen af foretagendet, og som i generel tilsyns- og ledelsesmæssig henseende først og fremmest sorterer under virksomhedens bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, herunder personer:

— der leder foretagendet eller en afdeling eller underafdeling af det

— der fører tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde

— der personligt har beføjelser til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse, afskedigelse eller andre personaledispositioner

b) personer, der arbejder i en organisation, og som besidder en ekspertviden af afgørende betydning for foretagendets service, forskningsudstyr, teknikker eller ledelse. I bedømmelsen af en sådan viden kan der ud over den for foretagendet specifikke viden indgå et højt kvalifikationsniveau med hensyn til en type arbejde eller aktivitet, der kræver specifik teknisk viden, herunder medlemsskab af en anerkendt faggruppe

c) ved en »virksomhedsinternt udstationeret« forstås en fysisk person, der arbejder i en organisation på en parts område, og som i forbindelse med udøvelse af erhvervsvirksomhed midlertidigt overflyttes til den anden parts område; den pågældende organisation skal have sit hovedforretningssted på en parts område, og overflytningen skal ske til et under denne organisation hørende foretagende (filial, datterselskab), der reelt udøver tilsvarende erhvervsvirksomhed på den anden parts område.

Artikel 29

1. Parterne bestræber sig så vidt muligt på ikke at træffe foranstaltninger eller dispositioner, der gør etablerings- og driftsvilkårene for den anden parts virksomheder mere restriktive, end de var på dagen før datoen for undertegnelsen af aftalen.

2. Denne artikels bestemmelser berører ikke bestemmelserne i artikel 37, og for de i artikel 37 omhandlede situationer gælder udelukkende de i artikel 37 fastsatte bestemmelser.

3. I partnerskabets og samarbejdets ånd og i lyset af bestemmelserne i artikel 43 underretter Republikken Kasakhstan regering Fællesskabet om sine hensigter om fremlæggelse af ny lovgivning eller fastsættelse af nye administrative bestemmelser, der kan gøre etablerings- og driftsvilkårene for fællesskabsvirksomheders datterselskaber og filialer i Republikken Kasakhstan

mere restriktive, end de var på dagen før datoen for undertegnelsen af aftalen. Fællesskabet kan anmode Republikken Kasakhstan om at fremsende udkastene til sådan lovgivning eller sådanne administrative bestemmelser og deltage i konsultationer om disse udkast.

4. Såfremt ny lovgivning eller nye administrative bestemmelser i Republikken Kasakhstan medfører, at driftsvilkårene for datterselskaber og filialer af fællesskabsvirksomheder etableret i Republikken Kasakhstan bliver mere restriktive, end de var på dagen for undertegnelsen af aftalen, skal den pågældende lovgivning eller de pågældende administrative bestemmelser i en periode på tre år efter deres ikrafttrædelsestidspunkt ikke finde anvendelse på de datterselskaber og filialer, der allerede var etableret i Republikken Kasakhstan på dette tidspunkt.

KAPITEL III

GRÆNSEOVERSKRIDENDE UDVEKSLING AF TJENESTEYDELSER MELLEML FÆLLESSKABET OG REPUBLIKKEN KASAKHSTAN

Artikel 30

1. Parterne forpligter sig til efter dette kapitels bestemmelser at tage de nødvendige skridt til gradvis at muliggøre levering af tjenesteydelser fra fællesskabsvirksomheder eller kasakhiske virksomheder, der er etableret hos en anden part end den, hvor modtageren af den pågældende tjenesteydelse er bosat, under hensyntagen til udviklingen i parternes servicesektor.

2. Samarbejdsrådet fremsætter henstillinger om gennemførelsen af stk. 1.

Artikel 31

Parterne samarbejder om at udvikle en markedsorienteret servicesektor i Republikken Kasakhstan.

Artikel 32

1. Parterne forpligter sig til for den internationale søtransport vedkommende på effektiv vis at anvende princippet om uhindret adgang til markedet og trafikken på et kommercielt grundlag:

a) Ovenstående bestemmelse berører ikke rettigheder og forpligtelser i henhold til De Forenede Nationers konvention om en adfærdskodeks for linjekonferencer som gældende

for den ene eller den anden af de kontraherende parter i denne aftale. Ikke-konferencelinjer kan frit operere i konkurrence med en konference, blot de overholder princippet om redelig konkurrence på et kommercielt grundlag.

b) Parterne bekræfter, at de tilslutter sig princippet om fri konkurrence som et væsentligt træk ved markedet for tør og våd bulkfragt.

2. På grundlag af principperne i stk. 1:

a) anvender parterne fra denne aftales ikrafttræden ingen lastfordelingsbestemmelser i bilaterale aftaler mellem nogen af Fællesskabets medlemsstater og det tidligere Sovjetunionen

b) indfører parterne ikke lastfordelingsklausuler i fremtidige bilaterale aftaler med tredjelande undtagen under de ekstraordinære omstændigheder, hvor linjerederier fra en af parterne i denne aftale ellers ikke ville have reel mulighed for at deltage i trafikken til og fra det pågældende tredjeland

c) forbyder parterne lastfordelingsarrangementer i fremtidige bilaterale aftaler om tør og våd bulkfragt

d) afskaffer parterne ved denne aftales ikrafttræden alle ensidige foranstaltninger og administrative, tekniske og andre hindringer, der kan have begrænsende eller diskriminerende virkninger for den frie udveksling af tjenesteydelser inden for international søtransport.

For så vidt angår adgang til havne, der betjener den internationale trafik, og brug af havnenes infrastruktur og hjælpetjenester for skibsfarten samt afgifter og gebyrer i forbindelse dermed, toldfaciliteter og tildeling af kajplads og laste- og lossefaciliteter, indrømmer hver part bl.a. skibe, der drives af statsborgere eller virksomheder hos den anden part, en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der gælder for dens egne skibe.

3. Statsborgere og virksomheder i Fællesskabet, der leverer internationale søtransporttjenesteydelser, gives også adgang til at levere internationale søtransport-flodtransport-tjenesteydelser på de indre vandveje i Republikken Kasakhstan, og omvendt.

Artikel 33

Med henblik på at sikre en samordnet transportudvikling mellem parterne tilpasset deres handelsmæssige behov kan parterne efter denne aftales ikrafttræden som hensigtsmæssigt forhandle særlige aftaler om betingelserne for gensidig markedsadgang og udveksling af tjenesteydelser inden for vej-, jernbane- og indre vandvejstransport og eventuelt lufttransport.

KAPITEL IV

Artikel 39

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 34

1. Dette afsnits bestemmelser anvendes med forbehold af begrænsninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller folkesundheden.

2. De finder ikke anvendelse på aktiviteter, der på den ene eller den anden parts område er forbundet, selv lejlighedsvis, med udøvelse af officiel myndighed.

Artikel 35

For så vidt angår dette afsnit, skal intet i aftalen hindre parterne i at anvende deres lovgivning og administrative bestemmelser vedrørende fysiske personers indrejse og ophold, arbejde, arbejdsvilkår og etablering samt udveksling af tjenesteydelser, forudsat at det ikke sker på en sådan måde, at en part derved helt eller delvis berøves de fordele, der tilkommer den i medfør af en given bestemmelse i aftalen. Denne bestemmelse berører ikke anvendelsen af artikel 34.

Artikel 36

Virksomheder, der kontrolleres og alene ejes af kasakhiske virksomheder og fællesskabsvirksomheder i fællesskab, omfattes også af bestemmelserne i kapitel II, III og IV.

Artikel 37

Den behandling, den ene af aftalens parter indrømmer den anden, kan fra dagen en måned forud for datoen for ikrafttrædelsen af de relevante forpligtelser i den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser (GATS), for så vidt angår sektorer eller foranstaltninger omfattet af GATS, i intet tilfælde være gunstigere end den, den pågældende første part indrømmer efter GATS-bestemmelserne, hvilket gælder hver enkelt servicesektor, undersektor og tjenesteydelsesform.

Artikel 38

For så vidt angår kapitel II, III og IV, tages der ikke hensyn til en behandling, som Fællesskabet, dets medlemsstater eller Republikken Kasakhstan indrømmer på grundlag af forpligtelser indgået ved økonomiske integrationsaftaler i overensstemmelse med principperne i artikel V i GATS.

1. Den mestbegunstigelsesbehandling, der indrømmes efter bestemmelserne i dette afsnit, finder ikke anvendelse på skattefordele, som parterne nu eller i fremtiden indrømmer på grundlag af dobbeltbeskatningsaftaler eller andre skatteordninger.

2. Intet i dette afsnit skal fortolkes således, at parterne hindres i at træffe eller håndhæve foranstaltninger, der har til formål at forebygge skatteundgåelse eller -unddragelse efter skattebestemmelser i dobbeltbeskatningsaftaler og andre skatteordninger eller den indenlandske skattelovgivning.

3. Intet i dette afsnit skal fortolkes således, at medlemsstaterne eller Republikken Kasakhstan hindres i ved anvendelsen af de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning at sondre mellem skattepligtige, der ikke befinder sig i samme situation, specielt hvad angår deres bopæl.

Artikel 40

Uden at det berører artikel 28, skal ingen bestemmelser i kapitel II, III og IV fortolkes som givende:

- statsborgere i henholdsvis medlemsstaterne eller Republikken Kasakhstan ret til at indrejse eller opholde sig på henholdsvis Republikken Kasakhstans eller Fællesskabets område i nogen som helst egenskab og især som aktionær eller anpartshaver i en virksomhed eller leder eller ansat i en sådan eller leverandør eller modtager af tjenesteydelser
- kasakhiske virksomheders datterselskaber eller filialer i Fællesskabet ret til på Fællesskabets område at beskæftige eller lade beskæftige kasakhiske statsborgere
- fællesskabsvirksomheders datterselskaber eller filialer i Republikken Kasakhstan ret til på Republikken Kasakhstans område at beskæftige eller lade beskæftige statsborgere fra medlemsstaterne
- kasakhiske virksomheder eller kasakhiske virksomheders datterselskaber eller filialer i Fællesskabet ret til at stille kasakhiske personer til rådighed til at handle på vegne og under tilsyn af andre personer på grundlag af midlertidige ansættelseskontrakter
- fællesskabsvirksomheder eller fællesskabsvirksomheders datterselskaber eller filialer i Republikken Kasakhstan ret til at stille arbejdstagere, der er statsborgere i medlemsstaterne, til rådighed på grundlag af midlertidige ansættelseskontrakter.

KAPITEL V

LØBENDE BETALINGER OG KAPITAL

Artikel 41

1. Parterne forpligter sig til i frit konvertibel valuta at tillade betalinger på betalingsbalancens løbende poster mellem personer bosat i Fællesskabet og Republikken Kasakhstan i forbindelse med udveksling af varer og tjenesteydelser eller personbevægelser foretaget i overensstemmelse med denne aftales bestemmelser.

2. Hvad angår transaktioner på betalingsbalancens kapitalposter, sikres der fra aftalens ikrafttræden frie kapitalbevægelser i forbindelse med direkte investeringer i virksomheder oprettet i overensstemmelse med værtslandets lovgivning og investeringer i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel II samt afvikling eller hjemtagelse af disse investeringer og ethvert afkast deraf.

3. Uden at det berører stk. 2 eller stk. 5, indføres der fra denne aftales ikrafttræden ingen nye valutarestriktioner for kapitalbevægelser og dermed forbundne løbende betalinger mellem personer bosat i Fællesskabet og Republikken Kasakhstan, og de bestående ordninger kan heller ikke gøres mere restriktive.

4. Parterne konsulterer hinanden med henblik på at lette andre former for kapitalbevægelser end de i stk. 2 nævnte mellem Fællesskabet og Republikken Kasakhstan for at fremme denne aftales mål.

5. Under henvisning til bestemmelserne i denne artikel kan Republikken Kasakhstan, indtil den kasakhiske valuta bliver fuldt konvertibel i den betydning, der fremgår af artikel VIII i Den Internationale Valutafonds aftaleartikler (Articles of Agreement), i særlige tilfælde anvende valutarestriktioner i forbindelse med ydelse eller optagelse af kort- og mellemfristede finansielle kreditter, for så vidt som sådanne restriktioner

pålægges Republikken Kasakhstan som betingelse for ydelse af sådanne kreditter og er tilladt efter Republikken Kasakhstans status under IMF. Republikken Kasakhstan anvender disse restriktioner uden forskelsbehandling. De anvendes således, at de bringer færrest mulige forstyrrelser i denne aftale. Republikken Kasakhstan underretter straks samarbejdsrådet om indførelsen af sådanne foranstaltninger og eventuelle ændringer deri.

6. Uden at det berører stk. 1 og 2, kan henholdsvis Fællesskabet og Republikken Kasakhstan under særlige omstændigheder, når kapitalbevægelser mellem Fællesskabet og Republikken Kasakhstan medfører eller kan medføre alvorlige vanskeligheder for valutakurspolitikken eller den monetære politik i Fællesskabet eller Republikken Kasakhstan, træffe beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser mellem Fællesskabet og Republikken Kasakhstan i en periode på højst seks måneder, hvis sådanne foranstaltninger er absolut nødvendige.

KAPITEL VI

BESKYTTELSE AF INTELLEKTUEL, INDUSTRIEL OG KOMMERCIEL EJENDOMSRET

Artikel 42

1. I henhold til bestemmelserne i denne artikel og bilag III forbedrer Republikken Kasakhstan fortsat beskyttelsen af den intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsret, således at der senest ved udgangen af det femte år efter aftalens ikrafttræden opnås et beskyttelsesniveau svarende til det, der findes i Fællesskabet, herunder effektive midler til håndhævelse af disse rettigheder.

2. Senest ved udgangen af det femte år efter aftalens ikrafttræden tiltræder Republikken Kasakhstan de multilaterale konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, der er nævnt i punkt 1 i bilag III, og som medlemsstaterne er parter i eller faktisk anvender efter de relevante bestemmelser i disse konventioner.

AFSNIT V

LOVGIVNINGSSAMARBEJDE

Artikel 43

1. Parterne erkender, at en tilnærmelse af Republikken Kasakhstans bestående og fremtidige lovgivning til Fællesskabets lovgivning er en vigtig forudsætning for en styrkelse af de økonomiske forbindelser mellem Republikken Kasakhstan og Fællesskabet. Republikken Kasakhstan bestræber sig på at sikre, at dens lovgivning gradvis bliver forenelig med Fællesskabets.

2. Tilnærmelsen af lovgivningen omfatter navnlig følgende områder: toldlovgivning, selskabslovgivning, banklovgivning, selskabsregnskaber og -beskatning, intellektuel ejendomsret, beskyttelse af arbejdstagere på arbejdspladsen, finansielle tjenesteydelser, konkurrenceregler og spørgsmål og praksis i relation dertil af

betydning for handelen, offentlige indkøb, beskyttelse af menneskers, dyrs og planters sundhed og liv, miljø, forbrugerbeskyttelse, indirekte beskatning, tekniske forskrifter og standarder, det nukleare område og transport.

3. Fællesskabet yder Republikken Kasakhstan faglig bistand til gennemførelsen af disse foranstaltninger, hvilket bl.a. kan omfatte:

- udveksling af eksperter
- formidling af tidlig information, især om relevant lovgivning
- afholdelse af seminarer
- uddannelsesaktiviteter
- støtte til oversættelse af Fællesskabets lovgivning i de relevante sektorer.

4. Parterne er enige om at undersøge, hvorledes deres respektive konkurrencelovgivning kan anvendes på samordnet vis i tilfælde, hvor handelen mellem dem berøres.

AFSNIT VI

ØKONOMISK SAMARBEJDE

Artikel 44

1. Fællesskabet og Republikken Kasakhstan etablerer et økonomisk samarbejde med det sigte at bidrage til den økonomiske reform- og genopretningsproces og en bæredygtig udvikling i Republikken Kasakhstan. Ved dette samarbejde styrkes de eksisterende økonomiske forbindelser til gavn for begge parter.

2. I udformningen af politikker og andre foranstaltninger til fremme af økonomiske og sociale reformer og omstrukturering af det økonomiske system i Republikken Kasakhstan tages der hensyn til bæredygtighed og en harmonisk social udvikling; der tages ligeledes fuldt ud hensyn til miljøet.

3. I det øjemed koncentrerer samarbejdet specielt om økonomisk og social udvikling, udvikling af menneskelige ressourcer, støtte til virksomheder (herunder privatisering, investeringer og udvikling af finansielle tjenesteydelser), landbrug og fødevarer, energi og civil nuklear sikkerhed, transport, turisme, miljøbeskyttelse og regionalt samarbejde.

4. Der lægges særlig vægt på foranstaltninger, der kan fremme samarbejdet mellem de uafhængige stater og således befordre en harmonisk udvikling i regionen.

5. Det økonomiske samarbejde og andre former for samarbejde i henhold til denne aftale kan om fornødent støttes ved faglig bistand fra Fællesskabet under hensyntagen til Fælleska-

bets gældende rådsforordning om faglig bistand til de uafhængige stater, prioriteterne i det vejledende program for Fællesskabets faglige bistand til Republikken Kasakhstan og de fastlagte koordinerings- og gennemførelsesprocedurer.

Artikel 45

Industrisamarbejde

1. Samarbejdet tager især sigte på at fremme følgende:

- udvikling af forretningsforbindelser mellem økonomiske beslutningstagere fra de to parter
- Fællesskabets deltagelse i Republikken Kasakhstans indsats for omstrukturering af industrien
- ledelsesforbedringer
- forbedring af industriprodukters kvalitet
- udvikling af effektiv produktions- og forarbejdningskapacitet i råstofsektoren
- udvikling af bedre handelsregler og -praksis, herunder produktmarkedsføring
- miljøbeskyttelse
- omstilling for forsvarsrelateret industri.

2. Denne artikels bestemmelser berører ikke håndhævelsen af Fællesskabets konkurrenceregler for virksomhederne.

Artikel 46

Fremme og beskyttelse af investeringer

1. Under hensyntagen til Fællesskabets og medlemsstaternes respektive beføjelser og kompetence tager samarbejdet sigte på at skabe et gunstigt klima for såvel inden- som udenlandske private investeringer især i kraft af bedre vilkår for beskyttelse af investeringer, overførsel af kapital og udveksling af information om investeringsmuligheder.

2. I dette samarbejde stiles der især mod:

- at medlemsstaterne og Republikken Kasakhstan eventuelt indgår aftaler om fremme og beskyttelse af investeringer
- at medlemsstaterne og Republikken Kasakhstan eventuelt indgår dobbeltbeskatningsaftaler
- at der skabes gunstige betingelser for tiltrækning af udenlandske investeringer til den kasakhiske økonomi
- at der skabes de fornødne, stabile lovgivningsrammer og betingelser for erhvervslivet, og at der udveksles information om lovgivning, administrative bestemmelser og administrativ praksis på investeringsområdet
- at der udveksles information om investeringsmuligheder bl.a. ved afholdelse af messer, udstillinger, handelsuger og andre arrangementer.

Artikel 47

Offentlige indkøb

Parterne samarbejder om at skabe forudsætninger for, at kontrakter om varer og tjenesteydelser indgås på åbne og konkurrenceprægede vilkår, især på basis af udbud.

Artikel 48

Samarbejde vedrørende standarder og overensstemmelsesvurdering

1. Samarbejdet mellem parterne tager sigte på at fremme tilpasningen til internationalt vedtagne kriterier, principper og retningslinjer for kvalitet. Der skal træffes foranstaltninger for at lette den gensidige anerkendelse af overensstemmelsesvurderinger og forbedre kasakhiske produkters kvalitet.

2. I det øjemed bestræber parterne sig på at samarbejde om faglige bistandsprojekter, der kan:

- fremme et hensigtsmæssigt samarbejde med specialiserede organisationer og institutioner på disse områder
- fremme anvendelsen af Fællesskabets tekniske forskrifter og europæiske standarder og procedurer for overensstemmelsesvurdering
- muliggøre udveksling af erfaringer og teknisk information vedrørende kvalitetsstyring.

Artikel 49

Minedrift og råstoffer

1. Parterne bestræber sig på at øge investeringerne og handelen inden for minedrift og råstoffer.

2. Samarbejdet rettes især mod følgende områder:

- udveksling af information om udsigterne for minedriftssekto- ren og non-ferro-metalsektoren
- etablering af retlige rammer for et samarbejde
- handelsspørgsmål
- indførelse og implementering af miljølovgivning
- uddannelse
- sikkerheden i minedriftssektoren.

Artikel 50

Samarbejde om videnskab og teknologi

1. Parterne fremmer samarbejdet inden for civil videnskabelig forskning og teknologisk udvikling på basis af gensidige fordele og, afhængigt af de disponible ressourcer, fyldestgørende adgang til deres respektive programmer under forudsætning af en tilstrækkelig effektiv beskyttelse af den intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsret.

2. Det videnskabelige og teknologiske samarbejde omfatter:

- udveksling af videnskabelig og teknisk information
- fælles aktiviteter inden for videnskabelig forskning og teknologisk udvikling
- uddannelsesaktiviteter og mobilitetsprogrammer for videnskabsmænd, forskere og teknikere beskæftiget med videnskabelig forskning og teknologisk udvikling hos begge parter.

Når samarbejdet tager form af uddannelsesaktiviteter, gennemføres det efter bestemmelserne i artikel 51.

Parterne kan efter gensidig aftale indlede andre former for samarbejde på det videnskabelige og teknologiske område.

Ved iværksættelsen af sådanne samarbejdsaktiviteter lægges der særlig vægt på omplacering af videnskabsmænd, ingeniører, forskere og teknikere, der er eller har været beskæftiget inden for forskning i eller produktion af masseødelæggelsesvåben.

3. Samarbejdet i henhold til denne artikel gennemføres på grundlag af særlige aftaler, der forhandles og indgås i overensstemmelse med de af hver af parterne fastsatte procedurer, og som bl.a. indeholder hensigtsmæssige bestemmelser om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.

Artikel 51

Uddannelse

1. Parterne samarbejder om at højne det almindelige uddannelsesniveau og det erhvervsfaglige kvalifikationsniveau i Republikken Kasakhstan i både den offentlige og den private sektor.

2. Samarbejdet rettes specielt mod følgende områder:

- modernisering af systemerne for højere udannelse og træning i Republikken Kasakhstan, herunder systemet for anerkendelse af højere uddannelsesinstitutioner og eksamensbeviser for højere uddannelser
- uddannelse af ledere i den offentlige og den private sektor og embedsmænd på prioriterede områder efter nærmere fastlæggelse
- samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder
- mobilitet for lærere, akademikere, administratorer, yngre videnskabsfolk og forskere og unge
- fremme af undervisningen i europæiske forhold ved egnede institutioner
- undervisning i Fællesskabets sprog
- uddannelse af konferencetolke
- uddannelse af journalister
- uddannelse af undervisere.

3. En parts eventuelle deltagelse i den anden parts relevante uddannelses- og træningsprogrammer kan overvejes i overensstemmelse med deres respektive procedurer og, hvor det er hensigtsmæssigt, fastlægges der så institutionelle rammer og planer for samarbejdet med udgangspunkt i Republikken Kasakhstans deltagelse i Fællesskabets Tempus-program.

Artikel 52

Landbrug og agroindustri

Samarbejdet på dette område skal tage sigte på videreførelse af landbrugsreformerne, modernisering, privatisering og omstrukturering af landbruget, agroindustrien og servicesektoren i Republikken Kasakhstan og udvikling af inden- og udenlandske markeder for kasakhiske produkter under hensyntagen til beskyttelsen af miljøet og nødvendigheden af at forbedre fødevarerforsyningsikkerheden samt udviklingen af afsætningen, forarbejdningen og distributionen af landbrugsprodukter. Parterne tilstræber også en gradvis tilnærmelse af de kasakhiske normer til Fællesskabets tekniske forskrifter vedrørende industri- og landbrugsfødevarer, herunder normerne på sundheds- og plantesundhedsområdet.

Artikel 53

Energi

1. Samarbejdet finder sted efter markedsökonomiens og det europæiske energicharters principper og på baggrund af den gradvise integration af energimarkedene i Europa.
2. Samarbejdet omfatter bl.a. følgende områder:
 - energiproduktionens, -forsynings og -forbrugets miljøvirkninger med det sigte at forebygge eller mindske de miljøskader, der opstår som følge af disse aktiviteter
 - forbedring af energiforsynings kvaliteten og sikkerheden, herunder spredning på flere leverandører, på en økonomisk og miljømæssigt forsvarlig måde
 - formulering af energipolitik
 - forbedring af forvaltningen og reguleringen af energisektoren i tråd med markedsökonomi
 - tilvejebringelse af de institutionelle, juridiske, skattemæssige og andre betingelser, der er nødvendige for at fremme handelen og investeringerne på energiområdet

- fremme af energibesparelser og energieffektivitet
- modernisering af energiinfrastrukturen
- energiteknologiske forbedringer inden for forsyning og slutbrug for de forskellige energiformer
- ledelsesmæssig og teknisk uddannelse i energisektoren
- sikkerhed med hensyn til energiforsyning, energitransport og -transit og energimaterialer.

Artikel 54

Miljø

1. Under hensyntagen til det europæiske energicharter udvikler og styrker parterne deres samarbejde om miljøet og menneskets sundhed.
2. Samarbejdet rettes mod bekæmpelse af miljøforringelsen og især:
 - effektiv overvågning af forureningsniveauer og vurdering af miljøet; informationssystem vedrørende miljøsituationen
 - bekæmpelse af lokal, regional og grænseoverskridende luft- og vandforurening
 - økologisk genopretning
 - bæredygtig, effektiv og miljøvenlig produktion og anvendelse af energi
 - industrianlægs sikkerhed
 - klassificering og sikker håndtering af kemiske stoffer
 - vandkvalitet
 - nedbringelse, genanvendelse og sikker bortskaffelse af affald; gennemførelse af Basel-konventionen
 - landbrugets miljøvirkninger, erosion og kemisk forurening
 - beskyttelse af skove
 - bevarelse af den biologiske mangfoldighed, fredede områder og bæredygtig udnyttelse og forvaltning af biologiske ressourcer

- fysisk planlægning, herunder byggeri og byplanlægning
 - brug af økonomisk og skattemæssige instrumenter
 - globale klimaændringer
 - miljøoplysning og -bevidsthed
 - gennemførelse af Espoo-konventionen om vurdering af miljøvirkninger i en grænseoverskridende sammenhæng.
3. Samarbejdet finder især sted ved:
- planlægning vedrørende katastrofer og andre nødsituationer
 - udveksling af information og eksperter, herunder inden for overførsel af renere teknologi og sikker og miljømæssigt forsvarlig anvendelse af bioteknologi
 - fælles forskningsaktiviteter
 - forbedring af lovgivning i retning af Fællesskabets standarder
 - samarbejde på regionalt plan, herunder samarbejde inden for rammerne af Det Europæiske Miljøagentur, og på internationalt plan
 - udvikling af strategier, især vedrørende globale og klimamæssige spørgsmål og også med henblik på fremme af en bæredygtig udvikling
 - undersøgelser af miljøvirkninger.

Artikel 55

Transport

Parterne udvikler og styrker deres samarbejde på transportområdet.

Samarbejdet rettes bl.a. mod omstrukturering og modernisering af transportsystemerne og -nettene i Republikken Kasakhstan og, hvor det er hensigtsmæssigt, udvikling og sikring af transportsystemernes stemernes forenelighed i forbindelse med skabelse af et mere globalt transportsystem.

Samarbejdet omfatter bl.a.:

- forvaltnings- og driftsmæssig modernisering inden for vejtransport, jernbane, havne og lufthavne
- modernisering og udvikling af infrastrukturen for jernbaner, indre vandveje, veje, havne, lufthavne og luftnavigation, herunder modernisering af hovedruter af fælles interesse og transeuropæiske forbindelser inden for disse transportformer

— fremme og udvikling af multimodal transport

Artikel 58

— fremme af fælles forsknings- og udviklingsprogrammer

Finansielle tjenesteydelser

— forberedelse af de lovgivningsmæssige og institutionelle rammer for politikformulering og -gennemførelse, herunder privatisering af transportsektoren.

Samarbejdet tager især sigte på at lette Republikken Kasakhstans deltagelse i alment accepterede systemer for gensidige betalinger. Den faglige bistand rettes navnlig mod:

Artikel 56

Rumfart

Under hensyntagen til Fællesskabets, dets medlemsstaters og Den Europæiske Rumorganisations respektive beføjelser fremmer parterne, hvor det er hensigtsmæssigt, et langsigtet samarbejde inden for civil rumforskning, udvikling og kommercielle anvendelser. Parterne lægger særlig vægt på initiativer, der på bedste måde kan kombinere deres respektive rumfartsaktiviteter.

— udvikling af bankmæssige og finansielle tjenesteydelser, udvikling af et almindeligt marked for kreditmidler og Republikken Kasakhstans deltagelse i et alment accepteret system for gensidige betalinger

— udvikling af et finanssystem med tilhørende institutioner i Republikken Kasakhstan og udveksling af erfaringer og uddannelse af personale på finansområdet

— udvikling af forsikringsydelser, der bl.a. kan skabe gunstige rammer for fællesskabsvirksomheders deltagelse i oprettelsen af joint ventures i forsikringssektoren i Republikken Kasakhstan, og udvikling af eksportkreditforsikring.

Artikel 57

Postvæsen og telekommunikation

Inden for deres respektive beføjelser og kompetence udvider og styrker parterne samarbejdet på følgende områder:

Dette samarbejde skal specielt bidrage til at fremme udviklingen af forbindelser mellem Republikken Kasakhstan og medlemsstaterne i den finansielle servicesektor.

Artikel 59

Hvidvaskning af penge

— fastlæggelse af politik og retningslinjer for udvikling af telekommunikationssektoren og postvæsenet

— udvikling af principper for en takstpolitik og markedsføring inden for telekommunikations- og postsektoren

1. Parterne er enige om nødvendigheden af at gøre en indsats for og samarbejde om at forhindre, at deres finansielle systemer benyttes til hvidvaskning af indtægter fra kriminelle aktiviteter i almindelighed og narkotikakriminalitet i særdeleshed.

— fremme af udviklingen af projekter vedrørende telekommunikation og postvæsen og tiltrækning af investeringer

2. Samarbejdet på dette område omfatter administrativ og faglig bistand med henblik på at fastlægge egnede standarder til at modvirke hvidvaskning af penge svarende til dem, der er vedtaget i Fællesskabet og internationale fora på dette område, herunder Financial Action Task Force (FATF).

— højnelse af effektiviteten og kvaliteten inden for telekommunikationsservice og postvæsen, bl.a. ved liberalisering af aktiviteterne i undersektorer

Artikel 60

Regionaludvikling

— avanceret anvendelse af telekommunikation, navnlig inden for elektroniske pengeoverførsler

— forvaltning og »optimering« af telekommunikationsnet

1. Parterne styrker samarbejdet om regionaludvikling og fysisk planlægning.

— et passende regelgrundlag for ydelse af telekommunikations- og posttjenester og for anvendelse af radiofrekvensspektret

2. I det øjemed fremmer de nationale, regionale og lokale myndigheders udveksling af information om regionalpolitik og fysisk planlægningspolitik og om metoder til formulering af regionalpolitik med særlig vægt på udvikling af ugunstigt stillede områder.

— uddannelse inden for telekommunikation og postvæsen med henblik på virksomhed på markedsvilkår.

De beforderer også direkte kontakter mellem de respektive regioner og offentlige institutioner, der er ansvarlige for planlægningen af regionaludviklingen, med henblik på bl.a. udveksling af information om metoder og midler til fremme af regionaludviklingen.

Artikel 61

Samarbejde på det sociale område

1. Med hensyn til sundhed og sikkerhed udvikler parterne et indbyrdes samarbejde med det formål at højne beskyttelsen af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

Samarbejdet omfatter navnlig:

- uddannelse i sundheds- og sikkerhedsspørgsmål med særligt henblik på højrisiko-aktivitetssektorer
 - udvikling og fremme af forebyggende foranstaltninger til bekæmpelse af erhvervs sygdomme og andre arbejdsrelaterede lidelser
 - forebyggelse af større ulykkesrisici og håndtering af giftige kemikalier
 - forskning med henblik på udbygning af videnbasen vedrørende arbejdsmiljø og arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.
2. Hvad beskæftigelse angår, omfatter samarbejdet navnlig faglig bistand med henblik på:
- optimering af arbejdsmarkedet
 - modernisering af arbejdsformidlings- og erhvervsvejledningstjenester
 - planlægning og styring af omstrukturingsprogrammer
 - fremme af beskæftigelsesskabelsen på lokalt plan
 - udveksling af information om programmer for fleksibel beskæftigelse, herunder programmer, der fremmer selvstændig virksomhed og iværksætterånden.

3. Parterne lægger særlig vægt på samarbejde inden for social beskyttelse, herunder bl.a. samarbejde om planlægning og gennemførelse af reformer af den sociale beskyttelse i Republikken Kasakhstan.

Disse reformer skal tage sigte på, at der i Republikken Kasakhstan udvikles beskyttelsesmetoder, som hører naturligt sammen med en markedsøkonomi, og omfatte social beskyttelse i alle henseender.

Artikel 62

Turisme

Parterne øger og udvikler deres indbyrdes samarbejde, som omfatter:

- lettelse af turismen
- forøgelse af informationsstrømmen
- overførsel af knowhow
- undersøgelse af mulighederne for fælles aktiviteter
- samarbejde mellem officielle turistorganisationer
- uddannelse rettet mod udvikling af turismen.

Artikel 63

Små og mellemstore virksomheder

1. Parterne bestræber sig på at udvikle og styrke små og mellemstore virksomheder, herunder disse virksomheders sammenslutninger, og samarbejdet mellem små og mellemstore virksomheder i Fællesskabet og Republikken Kasakhstan.

2. Samarbejdet omfatter faglig bistand, især på følgende områder:

- udvikling af lovgivningsrammer for små og mellemstore virksomheder
- udvikling af en hensigtsmæssig infrastruktur (et organ til støtte for små og mellemstore virksomheder, kommunikation, bistand til oprettelse af en fond for små og mellemstore virksomheder)
- udvikling af teknologiparker.

Artikel 64

Information og kommunikation

Parterne støtter udviklingen af moderne informationsformidlingsmetoder, herunder medierne, og stimulerer en effektiv gensidig udveksling af information. De prioriterer programmer, der sigter på at give den brede offentlighed en grundlæggende information om Fællesskabet og Republikken Kasakhstan, herunder om muligt adgang til databaser under behørig hensyntagen til de intellektuelle ejendomsrettigheder.

Artikel 65

Forbrugerbeskyttelse

Parterne indleder et nært samarbejde for at skabe overensstemmelse med deres forbrugerbeskyttelsessystemer. Dette samar-

bejde kan omfatte udveksling af information om lovgivningsarbejde og institutionelle reformer, etablering af permanente systemer for gensidig underretning om farlige produkter, forbedring af forbrugeroplysningen specielt vedrørende de tilbudte produkters og tjenesteydelsers pris og beskaffenhed, fremme af udvekslinger mellem forbrugerrepræsentanter og forøgelse af overensstemmelsen mellem forbrugerbeskyttelsespolitikker samt organisering af seminarer og uddannelsesophold.

Artikel 66

Told

1. Formålet med samarbejdet er at sikre overholdelse af alle bestemmelser, der planlægges vedtaget i forbindelse med handel og redelig handelspraksis, og at opnå en tilnærmelse af Republikken Kasakhstans toldsystem til Fællesskabets.

2. Samarbejdet omfatter især følgende:

- udveksling af information
- forbedring af arbejdsmetoder
- indførelse af den kombinerede nomenklatur og det administrative enhedsdokument
- sammenkobling af Fællesskabets og Republikken Kasakhstans forsendelsesordninger
- forenkling af kontrol og formaliteter i forbindelse med godstransport
- bistand til indførelse af moderne toldinformationssystemer
- afholdelse af seminarer og uddannelsesophold.

Der ydes om nødvendigt faglig bistand.

3. Uden at det berører det yderligere samarbejde omhandlet i denne aftale, særlig artikel 69, ydes den gensidige bistand mellem parternes administrative myndigheder i toldspørgsmål efter bestemmelserne i den protokol, der er knyttet til aftalen.

Artikel 67

Statistisk samarbejde

Samarbejdet på dette område tager sigte på udvikling af et effektivt statistisk system, der kan give pålidelige statistikker til støtte for og overvågning af den økonomiske reformproces og som bidrag til udvikling af privat foretagsomhed i Republikken Kasakhstan.

Parterne samarbejder især på følgende områder:

- det kasakhiske statistiske systems tilpasning til internationale metoder, standarder og klassifikationer
- udveksling af statistiske oplysninger
- tilvejebringelse af de fornødne statistiske makro- og mikro-økonomiske oplysninger til gennemførelse og forvaltning af økonomiske reformer.

I det øjemed stiller Fællesskabet faglig bistand til rådighed for Republikken Kasakhstan.

Artikel 68

Økonomi

Parterne letter den økonomiske reformproces og samordningen af den økonomiske politik ved at samarbejde om en bedre forståelse af de grundlæggende elementer i deres respektive økonomier og om formulering og gennemførelse af økonomisk politik i en markedsøkonomi. I det øjemed udveksler parterne oplysninger om makroøkonomiske resultater og udsigter.

Fællesskabet yder faglig bistand for at

- bistå Republikken Kasakhstan i den økonomiske reformproces og i den henseende stille sagkyndig rådgivning og teknisk støtte til rådighed
- fremme samarbejdet mellem økonomer og derved fremskynde overførslen af knowhow til formulering af økonomisk politik og sikre en vid udbredelse af resultaterne af den relevante forskning.

Artikel 69

Narkotika

Inden for rammerne af deres respektive beføjelser og kompetence samarbejder parterne om at øge effektiviteten og gennemslagskraften af politik og foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig produktion af, forsyning og handel med narkotika og psykotrope stoffer, herunder forebyggelse af omdirigering af kemiske prækursorstoffer, samt om fremme af forebyggelse og formindskelse af efterspørgslen efter narkotika. Samarbejdet på dette område baseres på gensidige konsultationer og snæver samordning mellem parterne om målene og indsatsen på de forskellige felter, der vedrører narkotika.

*Artikel 70***Samarbejde om forebyggelse af ulovlige aktiviteter**

Parterne etablerer et samarbejde med henblik på forebyggelse af ulovlige aktiviteter, såsom:

- ulovlig indvandring og ulovlig tilstedeværelse af fysiske personer af deres nationalitet på deres respektive områder under hensyntagen til princippet om og praksis for fornyet indrejse
- ulovlige aktiviteter på det økonomiske område, herunder korruption
- ulovlige transaktioner med diverse varer, herunder industriaffald
- forfalskning
- ulovlig handel med narkotika, psykotrope stoffer og våben.

Samarbejdet på ovennævnte områder baseres på gensidige konsultationer og et nært samspil og omfatter faglig og administrativ bistand, herunder:

- udarbejdelse af national lovgivning vedrørende forebyggelse af ulovlige aktiviteter
- oprettelse af informationscentre
- effektivisering af institutioner, der beskæftiger sig med forebyggelse af ulovlige aktiviteter
- uddannelse af personale og udvikling af forskningsinfrastruktur
- forberedelse af gensidigt acceptable foranstaltninger til forhindring af ulovlige aktiviteter.

AFSNIT VII

KULTURELT SAMARBEJDE*Artikel 71*

Parterne forpligter sig til at fremme, stimulere og lette det kulturelle samarbejde. Hvor det er hensigtsmæssigt, kan Fællesskabets eller en eller flere medlemstaters kulturelle samarbejdsprogrammer danne grundlag for samarbejde, og der kan udvikles yderligere aktiviteter af fælles interesse.

AFSNIT VIII

FINANSIELT SAMARBEJDE*Artikel 72*

Med henblik på virkeliggørelse af denne aftales mål stiller Fællesskabet i overensstemmelse med artikel 73, 74 og 75 midlertidig finansiel bistand til rådighed for Republikken Kasakhstan i form af faglig bistand, der ydes som gavebistand, til fremme af den økonomiske omstilling i Republikken Kasakhstan.

Artikel 73

Denne finansielle bistand ydes inden for rammerne af Tacis efter Fællesskabets rådsforordning herom.

Artikel 74

Målene og områderne for Fællesskabets finansielle bistand fastlægges i et vejledende program, der afspejler de vedtagne prioriteter, og som aftales mellem de to parter under hensyntagen til Republikken Kasakhstans behov, sektormæssige opsnugningsevne og reformfremskridt. Parterne underretter samarbejdsrådet derom.

Artikel 75

Af hensyn til den bedst mulige udnyttelse af de disponible midler sikrer parterne, at Fællesskabets faglige bistand ydes i snæver samordning med de tilsvarende bidrag fra andre kilder, såsom medlemsstaterne, andre lande og internationale organisationer, såsom Den Internationale Bank for Genopbygning og Udvikling og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling.

AFSNIT IX

INSTITUTIONELLE, ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 76

Der nedsættes et samarbejdsråd, som skal føre tilsyn med gennemførelsen af denne aftale. Det træder sammen på ministerplan en gang om året. Det undersøger alle større spørgsmål, der opstår inden for rammerne af aftalen, og andre bilaterale eller internationale spørgsmål af fælles interesse for virkeliggørelsen af denne aftales mål. Samarbejdsrådet kan også fremsætte formålstjenlige henstillinger efter aftale mellem de to parter.

Artikel 77

1. Samarbejdsrådet sammensættes af medlemmerne af Rådet for Den Europæiske Union og medlemmer af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber på den ene side og medlemmer af Republikken Kasakhstans regering på den anden side.
2. Samarbejdsrådet fastsætter selv sin forretningsorden.
3. Formandshvervet i samarbejdsrådet varetages på skift af en repræsentant for Fællesskabet og et medlem af Republikken Kasakhstans regering.

Artikel 78

1. Samarbejdsrådet bistås i varetagelsen af sine opgaver af et samarbejdsudvalg sammensat af repræsentanter for medlemmerne af Rådet for Den Europæiske Union og medlemmer af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber på den ene side og repræsentanter for Republikken Kasakhstans regering på den anden side, normalt på højt embedsmandsplan. Formandshvervet i samarbejdsudvalget varetages på skift af Fællesskabet og Republikken Kasakhstan.

Samarbejdsrådet fastsætter i sin forretningsorden samarbejdsudvalgets opgaver, som omfatter forberedelse af samarbejdsrådets møder, og samarbejdsudvalgets funktionsmåde.

2. Samarbejdsrådet kan uddelegere enhver af sine beføjelser til samarbejdsudvalget, der varetager arbejdet mellem samarbejdsrådets møder.

Artikel 79

Samarbejdsrådet kan beslutte at nedsætte særlige udvalg eller arbejdsgrupper til at bistå det i varetagelsen af dets opgaver, og det fastlægger sådanne udvalgs eller arbejdsgrupperes sammensætning og funktionsmåde.

Artikel 80

Ved undersøgelse af spørgsmål, der inden for rammerne af denne aftale måtte opstå vedrørende en bestemmelse, der omhandler en artikel i GATT, tager samarbejdsrådet i videst muligt omfang hensyn til, hvorledes de kontraherende parter i den almindelige overenskomst normalt fortolker den pågældende GATT-artikel.

Artikel 81

Der nedsættes et parlamentarisk samarbejdsudvalg. Det skal være forum for medlemmer af det kasakhiske parlament og Europa-Parlamentet med henblik på møder og udveksling af synspunkter. Det træder sammen med mellemrum, som det selv fastsætter.

Artikel 82

1. Det parlamentariske samarbejdsudvalg består af medlemmer af Europa-Parlamentet på den ene side og medlemmer af det kasakhiske parlament på den anden side.
2. Det parlamentariske samarbejdsudvalg fastsætter selv sin forretningsorden.
3. Formandserhvervet i det parlamentariske samarbejdsudvalg varetages på skift af henholdsvis Europa-Parlamentet og det kasakhiske parlament ifølge de bestemmelser, der fastsættes i dets forretningsorden.

Artikel 83

Det parlamentariske samarbejdsudvalg kan anmode om relevante oplysninger vedrørende denne aftales gennemførelse fra samarbejdsrådet, som så skal forelægge udvalget de ønskede oplysninger.

Det parlamentariske samarbejdsudvalg underrettes om samarbejdsrådets henstillinger.

Det parlamentariske samarbejdsudvalg kan rette henstillinger til samarbejdsrådet.

Artikel 84

1. Inden for denne aftales anvendelsesområde forpligter hver af parterne sig til at sikre, at fysiske og juridiske personer fra den anden part uden forskelsbehandling i forhold til deres egne statsborgere gives adgang til parternes kompetente domstole og administrative organer, for at de kan forsvare deres individuelle rettigheder og ejendomsrettigheder, herunder intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.

2. Inden for deres respektive beføjelser:

Artikel 86

- fremmer parterne anvendelse af voldgift til bilæggelse af tvister, der opstår i forbindelse med handels- og samarbejdsaftaler indgået af økonomiske beslutningstagere fra Fællesskabet og Republikken Kasakhstan
- er parterne enige om, at når en tvist indbringes for voldgift, kan hver af tvistens parter, medmindre andet er fastsat i reglerne for det af parterne valgte voldgiftsforum, vælge sin egen voldgiftsmand af en hvilken som helst nationalitet, og at den foresiddende tredje voldgiftsmand eller enevoldgiftsmanden kan være en statsborger i et tredjeland
- anbefaler parterne deres økonomiske beslutningstagere, at de efter fælles overenskomst vælger, hvilken lovgivning der skal gælde for deres kontrakter
- tilskynder parterne til anvendelse af de voldgiftsregler, der er udarbejdet af De Forenede Nationers Kommission for International Handelsret (Uncitral), og til voldgift ved et forum i en stat, der har undertegnet konventionen om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, udfærdiget i New York den 10. juni 1958.

Artikel 85

Intet i denne aftale hindrer en part i at træffe foranstaltninger, som:

- a) den finder nødvendige for at forhindre udbredelse af oplysninger, der kan skade dens væsentlige sikkerhedsinteresser
- b) vedrører produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller forskning, udvikling og produktion, der er uundværlig i forsvarsøjemed, såfremt foranstaltningerne ikke ændrer konkurrencevilkårene for de varer, der ikke er beregnet til specifikke militære formål
- c) den anser for væsentlige for sin sikkerhed i tilfælde af alvorlige interne forstyrrelser, som påvirker opretholdelsen af lov og orden, krig eller alvorlig international spænding, som udgør en krigstrussel, eller for opfyldelsen af forpligtelser, den har påtaget sig med henblik på bevarelse af fred og international sikkerhed
- d) den finder nødvendige for at opfylde sine internationale forpligtelser vedrørende kontrol af industrivarer og -teknologi, der kan anvendes til et dobbelt formål.

1. Inden for de områder, aftalen omfatter, og med forbehold af særlige bestemmelser heri:

- må de ordninger, som Republikken Kasakhstan anvender over for Fællesskabet, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem medlemsstaterne, deres statsborgere eller deres selskaber eller firmaer
- må de ordninger, som Fællesskabet anvender over for Republikken Kasakhstan, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem kasakhiske statsborgere eller selskaber eller firmaer.

2. Bestemmelserne i stk. 1 berører ikke parternes ret til at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning på skattepligtige, som ikke befinder sig i samme situation med hensyn til bopæl.

Artikel 87

1. Enhver af de to parter kan indbringe en hvilken som helst tvist vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af denne aftale for samarbejdsrådet.

2. Samarbejdsrådet kan bilægge tvisten ved en henstilling.

3. Er det ikke muligt at bilægge tvisten efter stk. 2, kan en af parterne meddele den anden, at den har udpeget en forligsmand; den anden part skal så inden to måneder udpege endnu en forligsmand. Ved anvendelsen af denne procedure betragtes Fællesskabet og medlemsstaterne som en enkelt part i tvisten.

Samarbejdsrådet udpeger en tredje forligsmand.

Forligsmændenes henstillinger vedtages ved flertalsafgørelse. Sådanne henstillinger er ikke bindende for parterne.

Artikel 88

Parterne er enige om på anmodning af en af dem straks gennem passende kanaler at konsultere hinanden med henblik på drøftelse af ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gennemførelsen af denne aftale og andre relevante aspekter af forbindelserne mellem dem.

Denne artikels bestemmelser berører på ingen måde artikel 13, 87 og 93.

Artikel 89

Republikken Kasakhstan kan ikke i medfør af aftalen indrømmes en gunstigere behandling end den, medlemsstaterne indrømmer hinanden.

Artikel 90

I denne aftale forstås ved »parter« på den ene side Republikken Kasakhstan og på den anden side Fællesskabet eller medlemsstaterne eller Fællesskabet og medlemsstaterne i overensstemmelse med deres respektive beføjelser.

Artikel 91

For så vidt som spørgsmål, der er omhandlet i denne aftale, også er omhandlet i traktaten om det europæiske energicharter og protokollerne dertil, finder denne traktat og disse protokoller fra deres ikrafttræden anvendelse på de pågældende spørgsmål, dog kun i det deri fastsatte omfang.

Artikel 92

Denne aftale indgås indledningsvis for en tiårig periode, hvorefter den automatisk fornyes år for år, såfremt ingen af parterne giver den anden part skriftlig meddelelse om opsigelse seks måneder før aftalens udløb.

Artikel 93

1. Parterne træffer de fornødne almindelige eller særlige foranstaltninger til opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til aftalen. De drager omsorg for, at aftalens mål virkeliggøres.

2. Såfremt en part finder, at den anden part har misligholdt en forpligtelse i henhold til aftalen, kan den træffe passende foranstaltninger. Forinden meddeler den, bortset fra i særligt hastende tilfælde, samarbejdsrådet alle nødvendige oplysninger til en grundig undersøgelse af situationen i det øjemed at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.

Ved valget af sådanne foranstaltninger skal de, der medfører færrest forstyrrelser i aftalen, foretrækkes. Samarbejdsrådet underrettes straks om foranstaltningerne, hvis den anden part anmoder derom.

Artikel 94

Bilag I, II og III og protokollen udgør en integrerende del af denne aftale.

Artikel 95

Indtil enkeltpersoner og virksomheder har opnået tilsvarende rettigheder i medfør af denne aftale, berører aftalen ikke de rettigheder, de er sikret i kraft af bestående aftaler, der er bindende for på den ene side en eller flere medlemsstater og på den anden side Republikken Kasakhstan, undtagen på områder,

der henhører under Fællesskabets kompetence, hvilket ikke berører medlemsstaternes forpligtelser efter denne aftale på områder, der henhører under deres kompetence.

Artikel 96

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab finder anvendelse, og på de i disse traktater fastsatte betingelser, og på den anden side for Republikken Kasakhstans område.

Artikel 97

Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union er depositar for denne aftale.

Artikel 98

Det originale eksemplar af aftalen, som har samme gyldighed på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk, tysk og kasakhisk, deponeres hos generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union.

Artikel 99

Parterne godkender denne aftale efter deres egne procedurer.

Denne aftale træder i kraft på den første dag i den anden måned efter den dato, på hvilken parterne underretter generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union om, at de i stk. 1 nævnte procedurer er afsluttet.

Denne aftale afløser ved sin ikrafttræden, for så vidt angår forbindelserne mellem Republikken Kasakhstan og Fællesskabet, aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Det Europæiske Atomenergifællesskab og Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker om handel og om handelsmæssigt og økonomisk samarbejde, undertegnet i Bruxelles den 18. december 1989.

Artikel 100

De kontraherende parter er enige om, at såfremt bestemmelserne i nogle af denne aftales dele sættes i kraft i 1994 ved en interimsaftale mellem Fællesskabet og Republikken Kasakhstan inden afslutningen af de til aftalens ikrafttræden fornødne procedurer, betyder udtrykket »aftalens ikrafttrædelsesdato« interimsaftalens ikrafttrædelsesdato.

Hecho en Bruselas, el veintitrés de enero de mil novecientos noventa y cinco.

Udfærdiget i Bruxelles, den treogtyvende januar nitten hundrede og femoghalvfems.

Geschehen zu Brüssel am dreiundzwanzigsten Januar neunzehnhundertfünfundneunzig.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι τρεις Ιανουαρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα πέντε.

Done at Brussels, on the twenty-third day of January in the year one thousand nine hundred and ninety-five.

Fait à Bruxelles, le vingt-trois janvier mil neuf cent quatre-vingt-quinze.

Fatto a Bruxelles, addì ventitré gennaio millenovecentonovantacinque.

Gedaan te Brussel, de drieëntwintigste januari negentienhonderd vijfennegentig.

Feito em Bruxelas, em vinte e três de Janeiro de mil novecentos e noventa e cinco.

Tehty Brysselissä kahdentenkymmenentenäkolmantena päivänä tammikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäviisi.

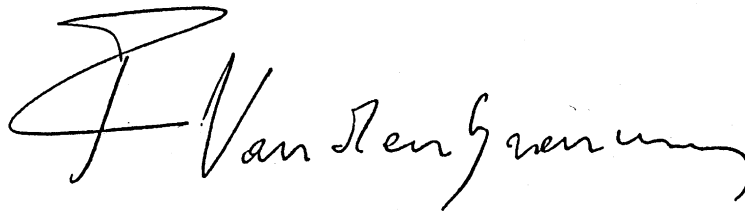
Som skedde i Bryssel den tjugotredje januari år ettusenniohundra nittio fem.

Бір мільйон триста тридцять третій січня тисяч дев'ятсот дев'яносто п'ять років
на үшінші күні Брюсселде қаласында жасалған

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

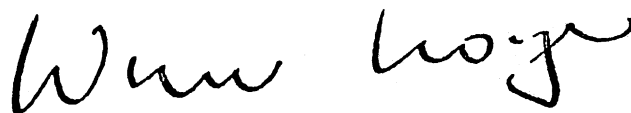
Für das Königreich Belgien

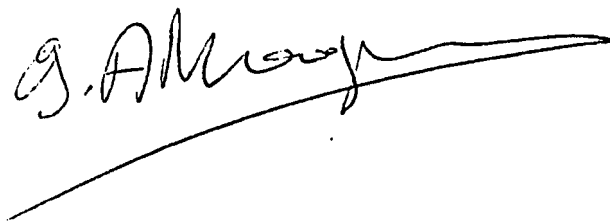
På Kongeriget Danmarks vegne

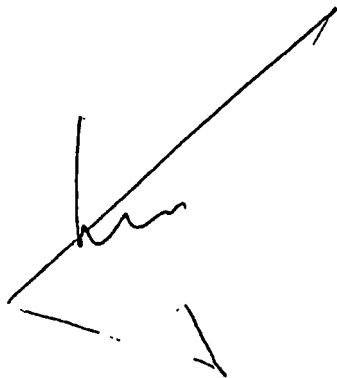
Für die Bundesrepublik Deutschland

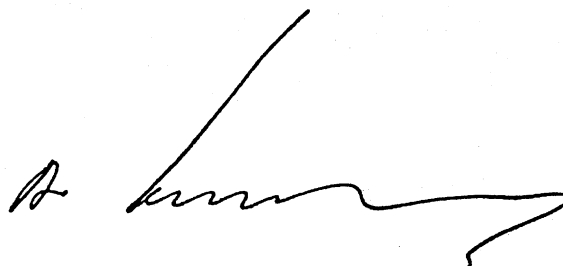
Για την Ελληνική Δημοκρατία

A handwritten signature in black ink, appearing to read "G. Almyras", with a long horizontal stroke extending to the right.

Por el Reino de España

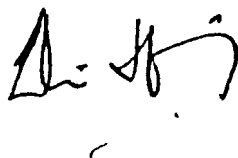
A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping initial stroke followed by several smaller, connected loops.

Pour la République française

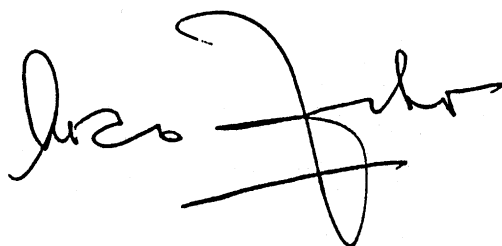
A handwritten signature in black ink, featuring a prominent, high-arched initial stroke followed by a series of connected, wavy lines.

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized representation of the name "D. Hill" or similar.

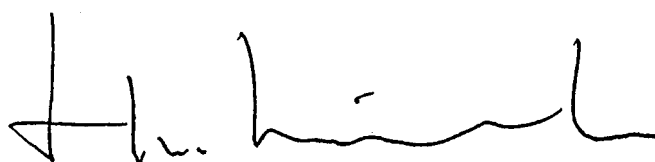
Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized representation of the name "Luca Fulco" or similar.

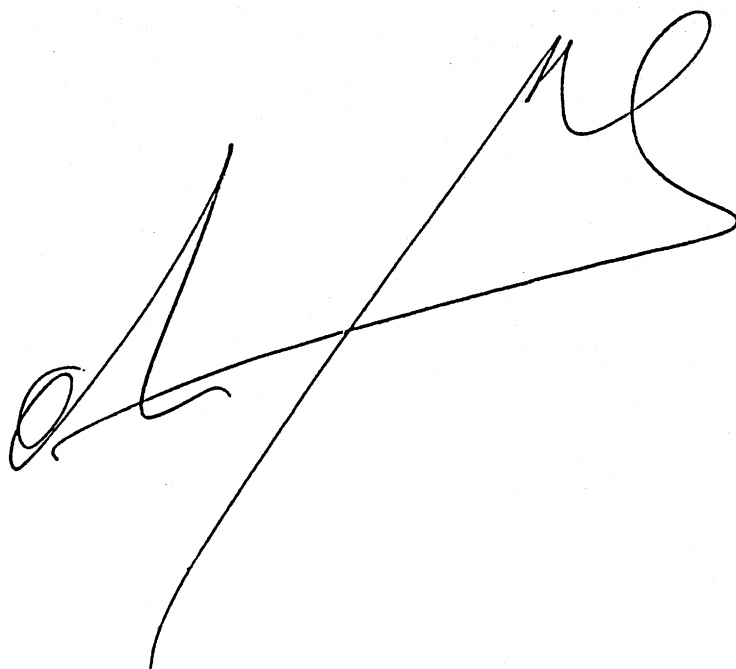
Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in black ink, consisting of a tall vertical stroke on the left and a series of connected loops and horizontal lines extending to the right.

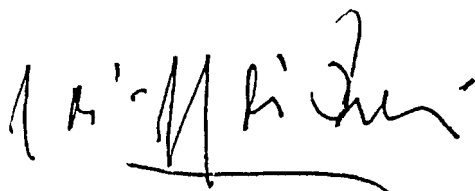
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A handwritten signature in black ink, starting with a large 'H' and followed by several connected loops and horizontal strokes.

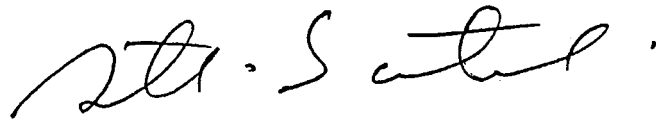
Für die Republik Österreich

A large, stylized handwritten signature in black ink, featuring a prominent diagonal stroke and several loops.

Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. M. Silva' with a horizontal line underneath.

Suomen tasavallan puolesta

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Matti Santala". The signature is written in a cursive style with a period at the end.

För Konungariket Sverige

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Lena Hjelm-Warltén". The signature is written in a cursive style.

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to read "John Kew". The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath.

Por las Comunidades Europeas

For De Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

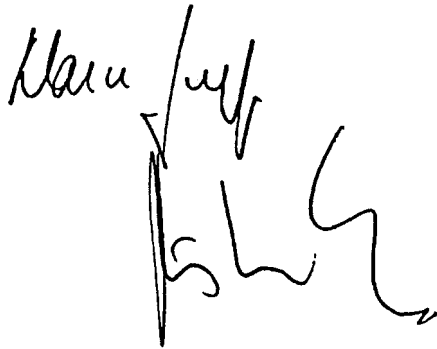
Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

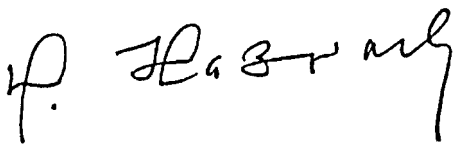
Pelas Comunidades Europeias

Euroopan yhteisöjen puolesta

På Europeiska gemenskapernas vägnar

Қазақстан Республикасының атынан

BILAGSFORTEGNELSE

- Bilag I Vejledende oversigt over de fordele, som Republikken Kasakhstan indrømmer de uafhængige stater i overensstemmelse med artikel 8, stk. 3.
- Bilag II Fællesskabets forbehold i henhold til artikel 23, stk. 1, litra b).
- Bilag III Konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret omhandlet i artikel 42.
- Protokol om gensidig bistand mellem de administrative myndigheder i toldspørgsmål.

BILAG I

VEJLEDENDE OVERSIGT OVER FORDELE, SOM REPUBLIKKEN KASAKHSTAN INDRØMMER DE UAFHÆNGIGE STATER I OVERENSSTEMMELSE MED ARTIKEL 8, STK. 3

1. Armenien, Estland, Georgien, Belarus, Litauen, Moldova, Turkmenistan, Ukraine, Rusland:

Der anvendes ingen importafgifter.

Der anvendes ingen eksportafgifter for varer, der leveres i henhold til clearing- og mellemstatlige aftaler inden for de i disse aftaler fastsatte mængder.

Der anvendes ingen moms for eksport og import. Der anvendes ingen punktafgifter for eksport.

Alle uafhængige stater:

For vareleverancer i henhold til årlige mellemstatlige handels- og samarbejdsaftaler åbnes der eksportkvoter på samme måde som for leverancer til opfyldelse af statslige behov.

2. Armenien, Estland, Georgien, Belarus, Litauen, Moldova, Turkmenistan, Ukraine:

Betalninger kan foretages i rubler.

Rusland:

Betalinger kan foretages i rubler eller tenge.

Alle uafhængige stater:

Særligt system for ikke-handelsmæssige transaktioner, herunder betalinger i forbindelse med sådanne transaktioner.

3. Alle uafhængige stater:

Særligt system for løbende betalinger.

4. Alle uafhængige stater:

Særligt prissystem for handelen med visse råvarer og halvfabrikata.

5. Alle uafhængige stater:

Særlige betingelser for transit.

6. Alle uafhængige stater:

Særlige betingelser for toldprocedurer.

BILAG II

FÆLLESSKABETS FORBEHOLD I HENHOLD TIL ARTIKEL 23, STK. 1, LITRA b)**Minedrift**

I nogle medlemsstater vil ikke-fællesskabskontrollerede virksomheder skulle have en koncession for så vidt angår minedrifts- og råstofrettigheder.

Fiskeri

Medmindre andet er bestemt, er adgang til og udnyttelse af de biologiske ressourcer og fiskebankerne i farvande, der henhører under medlemsstaternes suverænitet eller jurisdiktion, forbeholdt fiskerfartøjer, der fører en medlemsstats flag, og som er registreret på Fællesskabets område.

Køb af fast ejendom

I nogle medlemsstater gælder der restriktioner for ikke-fællesskabsvirksomheders køb af fast ejendom.

Audiovisuelle tjenesteydelser, herunder radio

National behandling hvad angår produktion og distribution, herunder radiospredning og andre former for transmission til offentligheden, kan være forbeholdt audiovisuelle værker, der opfylder visse oprindelseskriterier.

Telekommunikationstjenester, herunder mobil- og satellittjenester**Forbeholdte tjenesteydelser**

I nogle medlemsstater er markedsadgangen med hensyn til komplementære tjenester og infrastrukturer underlagt restriktioner.

Liberale erhvervs tjenesteydelser

Ydelser forbeholdt fysiske personer, der er statsborgere i medlemsstaterne. Sådanne personer kan under visse omstændigheder oprette selskaber.

Landbrug

I nogle medlemsstater anvendes der ikke national behandling for ikke-fællesskabskontrollerede virksomheder, der ønsker at drive landbrug. Ikke-fællesskabskontrollerede virksomheders erhvervelse af vinmarker kan kun ske efter anmeldelse eller, om fornødent, tilladelse.

Nyhedstjenester

I nogle medlemsstater er der begrænsninger for udenlandsk deltagelse i forlagsvirksomheder og radio- og tv-selskaber.

BILAG III

**KONVENTIONER OM INTELLEKTUEL, INDUSTRIEL OG KOMMERCIEL EJENDOMSRET,
OMHANDLET I ARTIKEL 42**

1. Artikel 42, stk. 2, vedrører følgende multilaterale konventioner:
 - Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker (Paris-akten 1971)
 - Den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender (Rom 1961)
 - Protokollen til Madrid-arrangementet om international registrering af varemærker (Madrid 1989)
 - Nice-arrangementet vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker (Genève 1977, som ændret 1979)
 - Budapest-traktaten om international anerkendelse af deponering af mikroorganismer med henblik på patentprocedurer (1977, som ændret 1980)
 - Den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder (UPOV) (Genève-akten 1991).
 2. Samarbejdsrådet kan henstille, at artikel 42, stk. 2, finder anvendelse på andre multilaterale konventioner. Skulle der opstå problemer vedrørende intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, som påvirker handelsvilkårene, indledes der på en af parternes anmodning hastekonsultationer med henblik på at nå frem til gensidigt tilfredsstillende løsninger.
 3. Parterne bekræfter den betydning, de tillægger forpligtelserne i henhold til følgende multilaterale konventioner:
 - Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret (Stockholm-akten 1967, som ændret 1979)
 - Madrid-arrangementet om international registrering af varemærker (Stockholm-akten 1967, som ændret 1979)
 - Patentsamarbejdsstraktaten (Washington 1970, som ændret 1979 og 1984).
 4. Fra denne aftales ikrafttræden indrømmer Republikken Kasakhstan, for så vidt angår anerkendelse og beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, EF-virksomheder og -statsborgere en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer noget tredjeland i henhold til bilaterale aftaler.
 5. Bestemmelserne i punkt 4 finder ikke anvendelse på fordele, som Republikken Kasakhstan indrømmer tredjelande på et reelt gensidigt grundlag, og heller ikke fordele, som Republikken Kasakhstan indrømmer andre lande fra det tidligere Sovjetunionen.
-